

Tomáš Korbela, *Reprezentace šlechty v 19. století: František Arnošt a Jan Nepomuk Harrach*, Praha 2013

Oponent: PhDr. Martina Ondo Grečenkova, Dr.

Autor si pro svoji bakalářskou práci zvolil nelehké a zajímavé téma reprezentace šlechty v 19. století, tedy problematiku, která dosud nebyla dostatečně zpracována na rozdíl od šlechtické reprezentace v předchozích staletích. Za cíl si vytkl postihnout a ukázat na konkrétním případě změnu, která se v této reprezentaci uskutečnila, přičemž si jako příklad vybral aktivitu Františka Arnošta a Jana Nepomuka Harracha. Výsledkem je velmi čtivá, pečlivá práce, čítající 66 stran textu, plus četné přílohy, obrazové i textové, které velice dobře a přínosně ilustrují obsah díla.

Pan Korbela se v úvodu své práce zaměřil na teoretická východiska, především na problematiku pojmu reprezentace, historismus a postavení české šlechty v rámci habsburské monarchie a zvláště české společnosti v průběhu 19. století. Hlavní část jeho díla je potom věnována životu a činnosti F.A. a J.N. Harrachů, jejich cestám, studiu, stavebním, hospodářským a politickým aktivitám. Velmi kladně hodnotím skutečnost, že autor pojal reprezentaci nejen z hlediska umělecko-historického a architektonického, ale že do ní zařadil i pro svoji dobu velice důležitou reprezentaci a sebe-representaci politickou a ekonomickou šlechty této doby, která představovala nové sebevyjádření a legitimitu této historické složky společnosti.

Domnívám se naopak, že práci poněkud uškodila chronologická struktura problematiky, která pana Korbela vedla k převyprávění života postupně jednoho a posléze druhého Harracha. Chronologické pojetí se potom promítlo také do samotných „životopisů“ jednotlivých postav, kde autor postupuje podle životních etap svých hrdinů, což zbytečně upozaďuje hlavní problematiku reprezentace šlechty. Doporučila bych zrušit tento chronologický přístup a pozměnit ho za problematizující, tedy postupovat například po jednotlivých sférách, na nichž je možné ukázat novodobou reprezentaci šlechty: architektura, podnikání, politika... a stále držet tuto základní linii, již je problém reprezentace. Bylo by rovněž na místě vést pomyslný dialog mezi prameny týkající se Harrachů a modelem reprezentace šlechty uvedeným na začátku díla. To by autorovi usnadnilo i sepsání závěru práce, který by měl přinést jeho nové poznatky, výsledky výzkumu, a ne jen konstatování toho, s čím přišel na počátku výzkumu. Autor rovněž uvedl, že

čerpal z bohatých archívních pramenů rodu Harrachů, což hodnotím velice kladně, ale nějak jsem přehlédla, kde vlastně tyto prameny využil a rozebírá, kde je jejich kritika a interpretace. Jediným pramenem, který je v dílku skutečně rozebrán je totiž onen dokument z výstavy roku 1891, ale ostatní citace pramenů poněkud mlží, jakoby byly jen „přidány“ pod čáru. Mohu se však mýlit a chybně práci číst, ráda se nechám autorem v této věci o jeho postupu poučit.

K obhajobě práci doporučuji, domnívám se, že splňuje nároky kladené na bakalářský stupeň a hodnotím ji známkou *velmi dobře*.

PhDr. Martina Ondo Grečenková, Dr.

Historický modul FHS UK

Historický ústav AVČR